

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
ALGEMENE VOORSCHRIFTEN LANDSCHAPSPAKKETTEN	2
BIJLAGE 1: LANDSCHAPSPAKKET GERIEFHOUTBOSJE	3
BIJLAGE 2: LANDSCHAPSPAKKET HOUTWAL / SINGEL	6
BIJLAGE 3: LANDSCHAPSPAKKET HEGGEN EN HAGEN	10
BIJLAGE 4: LANDSCHAPSPAKKET KNOTBOMEN	13
BIJLAGE 5: LANDSCHAPSPAKKET SOLITAIRE BOOM	15
BIJLAGE 6: LANDSCHAPSPAKKET HOOGSTAMFRUITBOOMGAARDEN	17
BIJLAGE 7: LANDSCHAPSPAKKET POEL	19
BIJLAGE 8: LANDSCHAPSPAKKET TOEGANKELIJKHEID	21

ALGEMENE VOORSCHRIFTEN LANDSCHAPSPAKKETTEN

- Het element is in particulier eigendom en/of de beheerder heeft het duurzaam gebruiksrecht.
- In het element bevinden zich geen opstallen, tenzij beschreven in een goedgekeurd bestemmingsplan.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van ongewenste soorten zoals Amerikaanse vogelkers, Acacia en Ratelpopulier.
- Bemesting binnen of in de directe omgeving van het landschapselement is niet toegestaan.
- Branden binnen of in de directe omgeving van het landschapselement is niet toegestaan.
- Het landschapselement dient beschermd te worden tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden. Hierbij mogen geen palen gebruikt worden die verduurzaamd zijn door gebruik van milieubelastende stoffen maar van duurzame, onbehandelde soorten. Tropisch hardhout is niet toegestaan. Landschapsontsierende kleuren of hekwerken zijn niet toegestaan.
- Rasters dienen vrij te zijn van begroeiing, in goede staat van onderhoud en niet dusdanig dicht bij het landschapselement te staan dat het landschapselement hierdoor op enige wijze kan worden beschadigd.
- De voorgeschreven minimale lengtes en breedtes zijn richtlijnen. Hier mag van worden afgeweken indien het landschapselement andere belangrijke waarden bekleedt zoals hoge landschappelijke of cultuurhistorische waarden.

Bijlage 1: Landschapspakket Geriefhoutbosje

ALGEMEEN

Een geriefhoutbosje zorgt voor een grotere diversiteit aan soorten in het gebied ten aanzien van kruiden, struiken en bomen. Door een goed beheer zal deze variatie ontstaan (hakhout, overstaanders, besdragende en bloeiende struiken, open plekken). Deze variatie zal er voor zorgen dat dieren hierin goede nest- en schuilgelegenheid kunnen vinden, evenals voedsel door de besdragende en bloeiende struiken (trekken insecten aan). Verder zorgt het voor een verbindende structuur in het landschap, waarlangs dieren en planten zich kunnen verplaatsen. Het op een goede manier beheren van deze elementen draagt bij aan een aantrekkelijk landschap. Ook wordt hierdoor het culturele erfgoed behouden. Deze bosjes zijn ontstaan doordat mensen het hout nodig hadden voor bijvoorbeeld hun gereedschappen.

DEFINITIE

Het is een zelfstandig liggend landschapselement met streekeigen bomen en struiken dat eventueel als hakhout in beheer is en welke overstaanders kan bevatten.

Er worden twee typen Geriefhoutbosjes onderscheiden:

Variant A: Geriefhoutbosje met eindkap

In dit type geriefhoutbos is hakhout aanwezig. Het hakhout wordt, afhankelijk van boomsoort en groeisnelheid, periodiek afgezet.

Naast hakhout kan er ook een struiklaag aanwezig zijn.

Variant B: Geriefhoutbosje zonder eindkap

In dit type geriefhoutbos is geen hakhout aanwezig. De boomlaag bestaat uit overstaanders.

Daarnaast kan een struiklaag aanwezig zijn.

RANDVOORWAARDEN GERIEFHOUTBOSJE**Variant A en B**

- Het element is minimaal 2,5 are en maximaal 100 are groot.
- Het element bestaat uit streekeigen soorten.

Variant A: Geriefhoutbosje met eindkap

- Ten minste 60% van de kroonbedekking bestaat uit hakhout.
- Het element mag overstaanders bevatten.
- Een ontwikkelde struik- en kruidlaag is gewenst.
- Er vindt eindkap plaats in een cyclus van 5 – 20 jaar, afhankelijk van boomsoort en groeisnelheid. Indicatieve maximale diameter van de staken: 20 centimeter.

Variant B: Geriefhoutbosje zonder eindkap

- Het element bevat overstaanders met een minimale kroonbedekking van 80%.
- Een ontwikkelde struik- en kruidlaag is gewenst.

AANLEG EN HERSTEL GERIEFHOUTBOSJE		
De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.		
	BEHEER GERIEFHOUTBOSJE <i>Variant A (met eindkap)</i>	BEHEER GERIEFHOUTBOSJE <i>Variant B (zonder eindkap)</i>
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het element wordt beheerd als hakhout, waarbij het hakhout periodiek wordt afgezet. ▪ Ongewenste soorten zoals Amerikaanse vogelkers en Ratelpopulier dienen te worden verwijderd. ▪ Indien noodzakelijk het inplanten van grote open plekken. ▪ Indien noodzakelijk vindt grondbewerking plaats. ▪ Indien noodzakelijk het vrijstellen van jonge beplanting. ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van veekerende rasters. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het element wordt beheerd als bos. ▪ Ongewenste soorten zoals Amerikaanse vogelkers en Ratelpopulier dienen te worden verwijderd. ▪ Indien noodzakelijk het inplanten van grote open plekken. ▪ Indien noodzakelijk het vrijstellen van jonge beplanting. ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van veekerende rasters.
<i>Technische voorschriften</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het hakhout wordt afgezet boven de stoven. ▪ Indien sprake is van afvoeren van het takhout, dient circa 80% van het takhout afgevoerd te worden en mag circa 20% op takkenril of anderszins verwerkt worden. ▪ Het stamtal bij inplanten dient tenminste circa 50 stuks per are te zijn. ▪ Werkzaamheden vinden plaats tussen 1 november en 1 april. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het stamtal bij inplanten dient tenminste circa 50 stuks per are te zijn. ▪ Werkzaamheden vinden plaats tussen 1 november en 1 april.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maaien ▪ Controleren en herstellen veekerend raster ▪ Eindkap ▪ Afvoeren takhout 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maaien ▪ Controleren en herstellen veekerend raster

Bijlage 2: Landschapspakket Houtwal / Singel

ALGEMEEN

Een houtwal/singel zorgt voor een grotere diversiteit aan soorten in het gebied ten aanzien van kruiden, struiken en bomen. Door een goed beheer zal deze variatie ontstaan (hakhout, overstaanders, besdragende en bloeiende struiken). Deze variatie zal er voor zorgen dat dieren hierin goede nest- en schuilgelegenheid kunnen vinden, evenals voedsel door de besdragende en bloeiende struiken (trekken insecten aan). Verder zorgt het voor een verbindende structuur in het landschap, waarlangs dieren en planten zich kunnen verplaatsen. Een extra ecologische waarde ontstaat door het aanwezig zijn van een wal; de helling biedt variatie in nat/droog en war/koud. De zonkant is vooral interessant voor insecten, amfibieën en reptielen, de schaduwkant voor varens en mossen. Laat bij het onderhoud wat dood hout staan: dat heeft een grote waarde voor insecten, in holen broedende vogels en bijvoorbeeld vleermuizen. Het op een goede manier beheren van deze elementen draagt bij aan een aantrekkelijk landschap.

DEFINITIE

Het is een zelfstandig liggend, lijnvormig landschapselement bestaande uit een beplanting van streekeigen bomen en struiken, eventueel met hakhout. Een houtwal/singel kan zich op een aarden wal bevinden en kan door één- of weerszijden begrenst worden door een greppel.

Er worden drie typen houtwal/singel onderscheiden:

1. Variant A: Houtwal/Singel met eindkap
2. Variant B: Houtwal/Singel zonder eindkap, met onderbegroeiing
3. Variant C: Houtwal/Singel zonder eindkap, zonder onderbegroeiing

RANDVOORWAARDEN HOUTWAL / SINGEL**Variant A, B en C**

- Het element is minimaal 20 meter lang en maximaal 15 meter breed.
- Het element bestaat uit streekeigen soorten.
- Indien aanwezig is de aarden wal minimaal 50 centimeter hoog.
- Het element kan aan één- of weerszijden worden begrenst door een greppel.

Variant A Houtwal/Singel met eindkap

- Ten minste 60% van de kroonbedekking bestaat uit hakhout.
- Het element mag overstaanders bevatten.
- Er wordt gestreefd naar een goed ontwikkelde struiklaag.
- Er vindt eindkap plaats in een cyclus van 5 – 20 jaar, afhankelijk van boomsoort en bodemomstandigheden.
- Indicatieve maximale diameter van de staken: 20 centimeter.

Variant B: Houtwal / Singel zonder eindkap

- Het element bestaat uit overstaanders met een minimale kroonbedekking van 80%.
- Er wordt gestreefd naar een goed ontwikkelde struiklaag.

Variant C: Houtwal / Singel zonder eindkap, zonder onderbegroeiing

- Het element bestaat uit overstaanders.
- Er is geen onderbegroeiing aanwezig.

AANLEG EN HERSTEL HOUTWAL/ SINGEL

De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.

	BEHEER HOUTWAL/ SINGEL <i>Variant A (met eindkap)</i>	BEHEER HOUTWAL/ SINGEL <i>Variant B (zonder eindkap)</i>	BEHEER HOUTWAL / SINGEL <i>Variant C (zonder eindkap, zonder onderbegroeiing)</i>
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het element wordt beheerd als hakhout, waarbij het hakhout periodiek wordt afgezet. ▪ Niet inheemse bomen en struiken dienen verwijderd te worden. ▪ Indien noodzakelijk het inplanten van grote open plekken. ▪ Indien noodzakelijk vindt grondbewerking plaats. ▪ Indien noodzakelijk het vrijstellen van jonge beplanting en ongewenste opslag. ▪ Het opschonon van greppels (1 keer per 3 jaar). ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van veekerende rasters. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het element wordt beheerd als bos. ▪ Niet inheemse bomen en struiken dienen verwijderd te worden ▪ Het inplanten van grote open plekken. ▪ Het vrijstellen van jonge beplanting en ongewenste opslag. ▪ Het opschonon van greppels (1 keer per 3 jaar). ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van veekerende rasters. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het element wordt beheerd als bomenrij. ▪ Inboeten. ▪ Het maaien van ongewenste opslag. ▪ Het opsnoeien van de overstaanders. ▪ Het opschonon van greppels (1 keer per 3 jaar). ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van veekerende rasters.
<i>Technische voorschriften</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het hakhout wordt afgezet boven de stoven. ▪ Indien sprake is van afvoeren van het takhout, dient circa 80% van het takhout afgevoerd te worden en mag circa 20% op takkenril of anderszins verwerkt worden. ▪ Het stamtal bij inplanten dient tenminste circa 50 stuks per are te zijn. ▪ Werkzaamheden vinden plaats tussen 1 november en 1 april. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het stamtal bij inplanten dient tenminste circa 50 stuks per are te zijn. ▪ Werkzaamheden vinden plaats tussen 1 november en 1 april. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opsnoeien tot maximaal 4 meter.

<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Maaien▪ Controleren en herstellen veekerend raster▪ Eindkap▪ Afvoeren takhout	<ul style="list-style-type: none">▪ Maaien▪ Controleren en herstellen veekerend raster	<ul style="list-style-type: none">▪ Maaien▪ Opsnoeien▪ Controleren en herstellen veekerend raster
-------------------	--	---	---

Bijlage 3: Landschapspakket Heggen en Hagen

ALGEMEEN

Een heg of haag is een lijnvormige afscheiding van dicht naast elkaar geplaatste struiken. De term heg en haag wordt vaak door elkaar gebruikt maar de term heg is bedoeld op strak geschoren of gevlochten elementen, terwijl de term haag bedoeld is voor vrij uitgroeiende elementen. Voor de aanleg van heggen en hagen kunnen verschillende soorten struiken en bomen worden gebruikt. Voor de haag zijn doorgaans de beuk, meidoorn en veldesdoorn geschikt. Voor de heg komen vooral meidoorn en sleedoorn in aanmerking.

Oorspronkelijk dienden heggen als veekering, maar ook als leverancier van geriefhout en vruchten en in het rivierengebied dienden de heggen en hagen om de waterstroom bij overstromingen te remmen en te verdelen zodat het vruchtbare slib kon bezinken.

Hoe ouder de heg, hoe gevarieerder de plantensamenstelling. Er komt in heggen en hagen een grote rijkdom aan zaden en vruchten voor. Daarnaast vormen heggen en hagen een schuilplaats voor veel dieren maar bieden ze ook voedsel, nestgelegenheid en overwinteringsgelegenheid. Ze fungeren als verbindingslijnen tussen andere landschapselementen waar bijvoorbeeld egel en pad gebruik van maken.

DEFINITIE

Een zelfstandig liggend lijnvormig landschapselement welke geen onderdeel is van de erfbeplanting met een aaneengesloten begroeiing van streekeigen struiken.

Er worden twee typen heggen en hagen onderscheiden:

Variant A (heg): Elementen met jaarlijks onderhoud (knippen en scheren)

Variant B (haag): Vrijuit groeiende elementen met periodiek onderhoud

RANDVOORWAARDEN HEGGEN EN HAGEN

- Het element is tenminste 25 meter lang.
- Het is een zelfstandig liggend lijnvormig landschapselement met aaneengesloten opgaande begroeiing van struikvormende streekeigen soorten.
- Het element kan vrijuit groeien.
- Het element wordt, afhankelijk van het soort heg of haag, periodiek gesnoeid.
- Het vrijgekomen snoeiafval mag niet binnen het element verwerkt worden.
- Snoeiwerkzaamheden niet verrichten in mei en juni.

AANLEG EN HERSTEL HEGGEN EN HAGEN		
De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.		
	BEHEER HEGGEN EN HAGEN <i>Variant A (heg) jaarlijkse snoeiwerkzaamheden</i>	BEHEER HEGGEN EN HAGEN <i>Variant B (haag) periodieke snoeiwerkzaamheden</i>
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het inplanten van grote open plekken. ▪ Indien nodig vindt grondbewerking plaats. ▪ Het jaarlijks snoeien van het element. ▪ Het verwijderen van het snoeiafval binnen het element. ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van het veekerende raster. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het inplanten van grote open plekken. ▪ Indien nodig vindt grondbewerking plaats. ▪ Het periodiek snoeien van het element. ▪ Het verwijderen van het snoeiafval binnen het element. ▪ Het jaarlijks controleren en herstellen van het veekerende raster.
<i>Technische voorschriften</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er worden tenminste 4 stuks struikplantsoen per meter aangeplant. ▪ Het element wordt maximaal 2 maal per jaar op tenminste 1 meter hoogte afgezet. ▪ Geen snoeiwerkzaamheden verrichten in mei en juni. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Er worden tenminste 4 stuks struikplantsoen per meter aangeplant. ▪ Het element wordt tenminste 1 maal per 6 jaar op tenminste 1 meter hoogte afgezet. ▪ Geen snoeiwerkzaamheden verrichten in mei en juni.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snoeiwerkzaamheden ▪ Afvoeren takhout ▪ Plaatsen of herstellen veekerend raster 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snoeiwerkzaamheden ▪ Afvoeren takhout ▪ Plaatsen of herstellen veekerend raster

Bijlage 4: Landschapspakket Knotbomen

ALGEMEEN

Knotbomen zijn bomen met een opgaande stam van anderhalve á tweeëneenhalve meter, waarbij bovenop de stam periodiek de daar groeiende takken worden geoogst. Hierdoor ontstaat een vergroeiing van de stam: de knot. Vrijwel ieder loofboomsoort kan op deze wijze worden behandeld. Meestal gaat het om soorten als wilg, es, eik, els en populier.

Knotbomen werden door de boer gepoot als grensafscheiding en voor geriefhout.

Knotbomen hebben grote ecologische waarde: behalve vlinders profiteren ook vogels als steenuil, kerkuil, witte kwikstaart, holenduif en mezen van knotbomen. Vleermuizen kunnen in de hollen van knotbomen voorkomen. In de knot groeien vaak allerlei andere planten, struiken en boomsoorten maar ook mossen. De ecologische waarden van knotbomen wordt vergroot doordat ze lijnvormig voorkomen en daardoor een verbindingslijn vormen voor dieren, zoals vleermuizen.

DEFINITIE

Een puntvormig landschapselement, eventueel lijnvormig aangeplant, bestaande uit streekeigen soorten die periodiek wordt afgezet.

RANDVOORWAARDEN

- Het element heeft een minimale hoogte van 150 centimeter.
- Het element wordt periodiek, in een cyclus van maximaal 6 jaar geknot.
- De werkzaamheden vinden plaats in de periode van 1 augustus tot 1 maart.

AANLEG EN HERSTEL KNOTBOMEN	
De aanleg- en herstelkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.	
	BEHEER KNOTBOMEN
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het periodiek afzetten van de knotten. ▪ Het afvoeren van het vrijgekomen takhout. ▪ Controleren en herstellen van een veekerend raster.
<i>Technische Voorwaarden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het minimaal 1 maal per 6 jaar afzagen van de takken tot een afstand van 10 centimeter van de stam. ▪ Werkzaamheden vinden plaats in de periode 1 augustus tot 1 maart.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snoeiwerkzaamheden ▪ Afvoeren van takhout ▪ Het controleren en herstellen van een veekerend raster.

Bijlage 5: Landschapspakket Solitaire boom

ALGEMEEN

Bomen zijn een uitkijkplaats en broedgelegenheid voor vogels. Verder zijn ze een voortplantingsplaats voor insecten en een groeiplaats voor mossen en korstmossen. De aanplant of het behoud van bomen zorgt voor een bijdrage aan een aantrekkelijk landschap, doordat ze grote velden doorbreken. Ook is het een behoud van cultuurhistorische waarden.

DEFINITIE

Een zelfstandig liggend puntvormig element in agrarisch terrein.

RANDVOORWAARDEN

- Het is een inheemse loofboom, niet zijnde een knotboom, die kenmerkend is voor het gebied en als solitair, in een groep of een rij wordt geplaatst op of langs landbouwgronden.
- De verhouding kroon en takvrij stamstuk is maximaal 2/3 (kroon) en 1/3 (takvrij stamstuk).

AANLEG EN HERSTEL SOLITAIRE BOOM	
De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.	
	BEHEER SOLITAIRE BOOM
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het onderhouden van de plantspiegel. ▪ Het onderhouden en herstellen van het veekerende raster. ▪ Indien noodzakelijk het maaien binnen het raster.
<i>Technische Voorschriften</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bomen dienen vrijuit te kunnen groeien. ▪ Enkel schapen zijn toegestaan binnen de kroonprojectie mits de stam van jonge bomen degelijk zijn beschermd. ▪ Maximale hoogte opsnoeien 4 meter. ▪ Werkzaamheden aan het element geschieden in de periode vanaf 1 oktober tot 15 maart.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maaien ▪ Onderhoud raster

Bijlage 6: Landschapspakket Hoogstamfruitboomgaarden

ALGEMEEN

Vruchtbomen worden al heel lang geteeld. Vroeger kwamen vooral hoogstamfruitboomgaarden voor, waaronder vee grasde. Een oude boomgaard bestond uit een variatie aan verschillende fruitsoorten. Boomgaarden worden gewoonlijk omsloten door sloten, heggen of windsingels.

Hoogstamfruitboomgaarden hebben een grote ecologische waarde. Zo leveren de forse bomen nestgelegenheid aan vogels, waaronder holenbroeders. De steenuil is een soort die graag broedt in holle zware takken van fruitbomen of in andere holten. Daarnaast komen er veel insecten op de bomen af. In de herfst is de hoogstamfruitboomgaard een trekplaats voor vogels en zoogdieren die op het valfruit afkomen.

Soms staat om de boomgaard een windsingel van bijvoorbeeld zwarte els. Dit vergroot de natuurwaarden van de boomgaard.

DEFINITIE

Een omsloten stuk grond, waarop vruchtbomen voor de productie van fruit geteeld worden.

RANDVOORWAARDEN

- Het is een boomgaard met fruit- of notenbomen.
- De boomgaard wordt jaarlijks begraasd of gemaaid.
- Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste eenmaal per 2 jaar gesnoeid.

AANLEG EN HERSTEL HOOGSTAMFRUITBOOMGAARDEN	
De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.	
	BEHEER HOOGSTAMFRUITBOOMGAARDEN Het onderhouden van elementen op een duurzame manier.
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het snoeien van zware kronen. ▪ Het verwijderen van zieke delen. ▪ Afvoeren van snoeihout. ▪ Maaien of begrazen van de weide.
<i>Technische Voorwaarden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ maaien of begrazen van de weide.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snoeien ▪ Maaien of begrazen

Bijlage 7: Landschapspakket Poel

ALGEMEEN

Poelen zijn gegraven kleine watertjes ten behoeve van de drinkwatervoorziening van het vee. Een poel is ook belangrijk als biotoop voor amfibieën en bepaalde vogelsoorten. De ecologische waarden van poelen zijn erg groot. Ze vergemakkelijken de verplaatsing van plant- en diersoorten van de ene biotoop naar de andere, de zogenaamde stepping stone functie. Hun grote natuurwaarde danken ze daarnaast aan hun geïsoleerde ligging; daardoor bevatten ze vaak relatief schoon water, soms zelfs kwelwater.

DEFINITE

Een poel is een vlakvormig landschapselement, door grondwater en of regenwater gevoed en door de mens gegraven. In het verleden veelal gegraven voor het drinken van vee, nu veelal dienend als biotoop voor amfibieën en of andere water behoevende organismen.

RANDVOORWAARDEN

- Een poel is vlakvormig gegraven natuurelement dat wordt gevoed door grond- en regenwater.
- Minimale oppervlakte van de poel is 100 vierkante meter
- Begroeiing van de poel is alleen toegestaan voor ten hoogste 1/3 deel aan de noordelijke oever.
- De oever van de poel dient flauw op te lopen en is voor minimaal 1/3 deel 1:5.
- De waterdiepte van de poel is in de diepste delen voor het grootste gedeelte van het jaar tenminste 0,25 meter. Periodiek droog vallen is toegestaan.
- Geen verbinding met open water.
- Er mag geen water onttrokken worden aan de poel anders dan voor de drenking van vee.
- Er bevindt zich geen uitheemse beplanting nabij het element.
- De poel dient te worden gevrijwaard van gebiedsvreemd water, voeren/houden van eenden of ganzen, uitzetten van vissen.
- De poel dient te worden gevrijwaard van de invloeden van mest, herbiciden en overige chemische stoffen.

AANLEG EN HERSTEL POEL	
De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.	
	BEHEER POEL
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het verwijderen van waterplanten. ▪ Het verwijderen van ongewenste opslag. ▪ Het maaien van de oever. ▪ Het controleren en herstellen van veekerende rasters. ▪ Het periodiek uitbaggeren van het element.
<i>Technische Voorwaarden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jaarlijks (gedeeltelijk) maaien van de oeverlengte en (gedeeltelijk) verwijderen van overdadige waterplanten. ▪ Werkzaamheden vinden plaats in de periode 1 september – 15 oktober. ▪ Maaisel minimaal 24 uur op de oever laten liggen alvorens af te voeren.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verwijderen van waterplanten ▪ Maaien ▪ Onderhoud raster ▪ Uitdiepen/baggeren

Bijlage 8: Landschapspakket Toegankelijkheid

ALGEMEEN

Paden en routes dragen bij aan de beleving van het landschap. Door het ontwikkelen van deze extensieve recreatiemogelijkheden wordt het landschap toegankelijker gemaakt. Door gebruik te maken van cultuurhistorie kunnen bijvoorbeeld kerkepaden weer in ere hersteld worden.

DEFINITIE

RANDVOORWAARDEN

- Het is een openbaar toegankelijk element .
- Het element is een onderdeel in een aaneengesloten lint of het vormt de verbinding tussen twee paden/routes.
- Het element wordt landschappelijk ingepast.
- Het element is minimaal 1 meter en maximaal 2 meter breed.
- Het betreft natuurlijke, onverharde paden.

AANLEG EN HERSTEL TOEGANKELIJKHEID	
De aanleg- en herstellkosten worden afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten. De kosten worden beschreven in het inrichtings- en herstelplan.	
	BEHEER TOEGANKELIJKHEID
<i>Werkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het onderhouden van de bewegwijzering. ▪ Het onderhouden van de rustmogelijkheden. ▪ Het onderhouden van het pad. ▪ Het controleren en herstellen van het raster.
<i>Technische Voorschriften</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het element mag gefaseerd beweid worden door kleinvee.
<i>Vergoeding</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderhoud pad ▪ Onderhoud voorzieningen ▪ Onderhoud raster